ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 21.03.1968 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

40

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
zo 7. februára 1968
o Zmluve o zásadách činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies

Rezolúciou Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov z 19. decembra 1966 bola prijatá Zmluva o zásadách činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies.

V mene Československej socialistickej republiky bola Zmluva podpísaná v Moskve, Washingtone a Londýne 27. januára 1967.

So Zmluvou vyslovilo súhlas Národné zhromaždenie a prezident republiky ju ratifikoval. Ratifikačné listiny boli uložené u depozitárov Zmluvy, vlády Zväzu sovietskych socialistických republík 18. mája 1967, vlády Spojených štátov amerických 22. mája 1967 a vlády Veľkej Británie 11. mája 1967.

Zmluva vstúpila v platnosť na základe svojho článku XIV. ods. 3 dňom 10. októbra 1967 a týmto dňom vstúpila v platnosť i pre Československú socialistickú republiku.

Český preklad Zmluvy sa vyhlasuje súčasne.*)

David v. r.

ZMLUVA o zásadách činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies

Zmluvné štáty

inšpirované veľkými možnosťami, ktoré sa pred ľudstvom otvorili tým, že človek vstúpil do kozmického priestoru,

uznávajúc spoločný záujem celého ľudstva na pokroku vo výskume a využívaní kozmického priestoru pre mierové účely,

presvedčené o tom, že výskum a využívanie kozmického priestoru majú sa vykonávať pre blaho všetkých národov bez ohľadu na stupeň ich hospodárskeho alebo vedeckého rozvoja,

prajúc si prispieť k širokej medzinárodnej spolupráci, pokiaľ ide o vedecké a právne aspekty výskumu a využívania kozmického priestoru pre mierové účely,

presvedčené o tom, že táto spolupráca prispeje k rozvoju vzájomného porozumenia a k upevneniu priateľských vzťahov medzi štátmi a národmi,

pripomínajúc rezolúciu 1962 (XVIII) nazývanú „Deklarácia právnych zásad činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru“, ktorú jednomyseľne prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 13. decembra 1963,

pripomínajúc rezolúciu 1884 (XVIII) vyzývajúcu štáty, aby sa zdržali umiestňovania akýchkoľvek objektov nesúcich jadrové zbrane alebo akékoľvek iné druhy zbraní hromadného ničenia na obežnú dráhu okolo Zeme alebo zavádzania takýchto zbraní na nebeské telesá, ktorú jednomyseľne prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 17. októbra 1963,

s prihliadnutím na rezolúciu Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov 110 (II) z 3. novembra 1947, ktorá odsúdila propagandu, ktorej je cieľom alebo ktorá by mohla vyvolať alebo podporiť hrozbu mieru, porušenie mieru alebo útočný čin, a majúc za to, že uvedená rezolúcia platí i pre kozmický priestor,

presvedčené o tom, že zmluva o zásadách činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies ďalej rozvinie ciele a zásady Charty Organizácie Spojených národov,

dohodli sa na tomto:

Článok I

Výskum a využívanie kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies sa vykonávajú pre blaho a v záujme všetkých krajín bez ohľadu na stupeň ich hospodárskeho a vedeckého rozvoja a patria celému ľudstvu.

Kozmický priestor vrátane Mesiaca a iných nebeských telies je voľný pre výskum a využívanie všetkými štátmi bez akejkoľvek diskriminácie, na základe rovnosti a podľa medzinárodného práva a všetky oblasti nebeských telies sú voľne prístupné.

V kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies musí byť sloboda vedeckého bádania a štáty uľahčujú a napomáhajú medzinárodnú spoluprácu pri takomto bádaní.

Článok II

Kozmický priestor vrátane Mesiaca a iných nebeských telies si jednotlivé štáty nemôžu privlastniť vyhlásením suverenity, užívaním, okupáciou alebo akýmkoľvek iným spôsobom.

Článok III

Zmluvné štáty vykonávajú činnosť pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies podľa medzinárodného práva vrátane Charty Organizácie Spojených národov v záujme zachovania medzinárodného mieru a bezpečnosti a rozvoja medzinárodnej spolupráce a porozumenia.

Článok IV

Zmluvné štáty sa zaväzujú neumiestňovať na obežnú dráhu okolo Zeme nijaké objekty nesúce jadrové zbrane alebo akékoľvek iné druhy zbraní hromadného ničenia, nezavádzať tieto zbrane na nebeské telesá a nerozmiestňovať tieto zbrane akýmkoľvek iným spôsobom v kozmickom priestore.

Mesiac a iné nebeské telesá využívajú všetky zmluvné štáty výhradne pre mierové účely. Na nebeských telesách sa zakazuje budovanie vojenských základní, zariadení a opevnení, skúšky akýchkoľvek zbraní a vykonávanie vojenských manévrov. Využívať vojenské osoby pre vedecký výskum a pre akékoľvek iné mierové účely nie je zakázané. Používať akýkoľvek výstroj alebo akékoľvek zariadenie nevyhnutné pre mierový výskum Mesiaca a iných nebeských telies nie je taktiež zakázané.

Článok V

Zmluvné štáty považujú kozmonautov za vyslancov ľudstva v kozmickom priestore a poskytnú im všemožnú pomoc v prípade nehody, tiesne alebo núdzového pristátia na území iného zmluvného štátu alebo na širom mori. Ak kozmonauti pristanú týmto spôsobom, dopravia sa bezpečne a rýchlo do štátu, v registri ktorého je kozmické plavidlo zapísané.

Pri vykonávaní činnosti v kozmickom priestore a na nebeských telesách poskytujú kozmonauti jedného zmluvného štátu všemožnú pomoc kozmonautom ostatných zmluvných štátov.

Zmluvné štáty okamžite informujú ostatné zmluvné štáty alebo generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov o akýchkoľvek javoch, ktoré zistia v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies a ktoré by mohli byť nebezpečné pre život alebo zdravie kozmonautov.

Článok VI

Zmluvné štáty majú medzinárodnú zodpovednosť za národnú činnosť v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies, či už túto činnosť vykonáva vládna organizácia alebo nevládna inštitúcia, a za to, že národná činnosť sa vykonáva v súlade s ustanoveniami obsiahnutými v tejto zmluve. Činnosť nevládnych inštitúcií v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies povoľuje a trvale kontroluje príslušný zmluvný štát. Ak činnosť v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies vykonáva medzinárodná organizácia, má zodpovednosť za dodržiavanie tejto zmluvy tak medzinárodná organizácia, ako aj zmluvné štáty, ktoré sú členmi tejto organizácie.

Článok VII

Každý zmluvný štát, ktorý vypúšťa alebo obstaráva vypúšťanie objektov do kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies, a každý zmluvný štát, z územia alebo zariadenia ktorého sa objekt vypúšťa, je medzinárodne zodpovedný za škody spôsobené týmito objektami alebo ich súčasťami inej zmluvnej strane alebo jej fyzickým či právnickým osobám na Zemi, vo vzdušnom priestore alebo v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies.

Článok VIII

Zmluvný štát, v registri ktorého je objekt vypustený do kozmického priestoru zapísaný, si zachováva jurisdikciu a kontrolu nad týmto objektom a nad jeho celou posádkou po čas, keď sa nachádza v kozmickom priestore alebo na nebeskom telese. Vlastníctvo objektov a ich súčastí vypustených do kozmického priestoru vrátane objektov, ktoré pristáli alebo boli skonštruované na nebeskom telese, nie je dotknuté ich pobytom v kozmickom priestore alebo na nebeskom telese alebo ich návratom na Zem. Tieto objekty alebo súčasti nájdené za hranicami zmluvného štátu, v registri ktorého sú zapísané, budú vrátené tomuto zmluvnému štátu, ktorý však predtým na požiadanie poskytne identifikačné údaje.

Článok IX

Pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies sa zmluvné štáty spravujú zásadou spolupráce a vzájomnej pomoci a vykonávajú svoju všetku činnosť v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies s náležitým ohľadom na obdobné záujmy všetkých ostatných zmluvných štátov. Zmluvné štáty vykonávajú štúdium kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies a ich výskum tak, aby predišli ich škodlivému zamorovaniu a taktiež nežiadúcim zmenám v okolí Zeme, ktoré by mohli nastať prenesením mimozemskej hmoty, a pokiaľ je to nevyhnutné, robia proti tomu príslušné opatrenia. Ak zmluvný štát má dôvodné obavy, že činnosť alebo pokus, ktoré pripravuje alebo ktoré pripravujú jeho štátni príslušníci v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies, by mohli škodlivo pôsobiť na činnosť ostatných zmluvných štátov pri mierovom výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies, vykoná pred začatím akejkoľvek takejto činnosti alebo pokusu potrebné medzinárodné konzultácie. Zmluvný štát, ktorý má dôvodné obavy, že činnosť alebo pokus, ktoré pripravuje iný zmluvný štát v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies, by mohli škodlivo pôsobiť na činnosť pri mierovom výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies, môže požadovať konzultácie o takejto činnosti alebo pokuse.

Článok X

Na podporu medzinárodnej spolupráce pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies v súlade s cieľmi tejto Zmluvy budú zmluvné štáty posudzovať na základe rovnosti všetky žiadosti iných zmluvných štátov o poskytnutie možnosti pozorovať let kozmických objektov vypustených týmito štátmi.

Povaha takejto možnosti pozorovania a podmienky, za ktorých sa môže táto možnosť poskytnúť, bude určená na základe dohody medzi príslušnými štátmi.

Článok XI

Na podporu medzinárodnej spolupráce pri mierovom výskume a využívaní kozmického priestoru súhlasia zmluvné štáty vykonávajúce činnosť v kozmickom priestore vrátane Mesiaca a iných nebeských telies s tým, že budú informovať generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, ako aj verejnosť a medzinárodnú vedeckú pospolitosť v čo najkratšej uskutočniteľnej a praktickej miere o povahe, vykonávaní, mieste a výsledkoch tejto činnosti. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov bude prijaté informácie okamžite a účinne rozširovať.

Článok XII

Všetky stanice, zariadenia, výstroj a kozmické plavidlá na Mesiaci a iných nebeských telesách sú voľne prístupné predstaviteľom iných zmluvných strán na základe vzájomnosti. Títo predstavitelia vopred v rozumnej lehote oznámia plánovanú návštevu, aby sa mohli vykonať

potrebné konzultácie a urobiť maximálne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a na to, aby sa nenarušila normálna činnosť zariadenia, ktoré sa má navštíviť.

Článok XIII

Ustanovenia tejto Zmluvy sa vzťahujú na činnosť zmluvných štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies, či už túto činnosť vykonáva zmluvný štát jednotlivo alebo spoločne s inými zmluvnými štátmi vrátane prípadov, v ktorých sa táto činnosť vykonáva v rámci medzinárodných vládnych organizácií.

Všetky praktické otázky vznikajúce v súvislosti s činnosťou vykonávanou medzinárodnými vládnymi organizáciami pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies riešia zmluvné štáty buď s príslušnou medzinárodnou organizáciou, alebo s jedným či viacerými štátmi, ktoré sú členmi tejto medzinárodnej organizácie a stranami tejto Zmluvy.

Článok XIV

1. Táto Zmluva je otvorená na podpis všetkým štátom. Každý štát, ktorý nepodpíše túto Zmluvu predtým než podľa odseku 3 tohto článku nadobudne platnosť, môže k nej kedykoľvek pristúpiť.
2. Táto Zmluva podlieha ratifikácii signatárskych štátov. Ratifikačné listiny a listiny o prístupe budú uložené u vlád Sväzu sovietskych socialistických republík, Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska a Spojených štátov amerických, ktoré sú tak ustanovené ako depozitárne vlády.
3. Táto Zmluva vstúpi v platnosť po uložení ratifikačných listín piatimi vládami vrátane vlád ustanovených touto Zmluvou ako depozitárne vlády.
4. Pre štáty, ktorých ratifikačné listiny alebo listiny o prístupe budú uložené až po tom, čo táto Zmluva vstúpi v platnosť, bude Zmluva platiť odo dňa uloženia ratifikačných listín alebo listín o prístupe.
5. Depozitárne vlády budú ihneď informovať všetky signatárske a pristúpivšie štáty o dátume každého podpisu, dátume uloženia každej ratifikačnej listiny a listiny o prístupe k tejto Zmluve, o dátume vstupu tejto Zmluvy v platnosť a o iných oznámeniach.
6. Depozitárne vlády budú túto Zmluvu registrovať podľa článku 102 Charty Organizácie Spojených národov.

Článok XV

Každý zmluvný štát môže navrhovať zmeny tejto Zmluvy. Zmeny nadobudnú platnosť pre každý zmluvný štát, ktorý ich príjme, od okamihu, keď ich príjme väčšina zmluvných štátov, a po tom pre každý ďalší zmluvný štát odo dňa, keď ich príjme.

Článok XVI

Každý zmluvný štát môže písomne oznámiť depozitárnym vládam výpoveď zmluvy rok po tom, keď vstúpi v platnosť. Táto výpoveď nadobudne platnosť o rok od dátumu prijatia písomného oznámenia.

Článok XVII

Táto Zmluva, ktorej ruský, čínsky, anglický, francúzsky a španielsky text sú autentické, bude uložená v archíve depozitárnych vlád. Depozitárne vlády odovzdajú náležite overené kópie tejto Zmluvy vládam signatárskych a pristúpivších štátov.

Na dôkaz toho podpísaní, patrične na to oprávnení, túto Zmluvu podpísali.

Dané v troch vyhotoveniach v Moskve, Londýne a Washingtone dvadsiateho siedmeho januára tisíc deväťsto šesťdesiatsedem.

*) Tu sa vyhlasuje slovenské znenie.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.